

He is Risen...

Somo la Agano la Kale: Zaburi 16:1-11

Agano Jipya: Mathayo 28:1-15

Huduma ya Jumapili ya Ufufuo “Kutoka Golgotha Hadi Utukufu” Maandiko Matakatifu

Katika Matendo 1:3, Luka aliandika, *“Yesu alijidhihirisha kuwa hai, baada ya kuteswa, kwa dalili nyingi zisizoweza kukosekana, akionekana kwao kwa muda wa siku arobaini, akinena mambo yaliyouhusu ufalme wa Mungu.”*

- Neno la Kigiriki lililotafsiriwa kuwa **lisiloweza kukosea** linamaanisha uthibitisho ni wa mwisho, bila shaka au swali.
- Uthibitisho **usiokosea** wa kufufuka kwa Yesu ulikuwa ni matukio mengi aliyowafanyia watu. Luka alisema walimwona, walimgusa, walizungumza naye na kula naye.
- Ingawa watu wengi wasioamini wanatambua kusulubishwa na kufufuka kwa Yesu kama matukio makuu ya Imani ya Kikristo, bila ufufuo wake wa kimwili, kusulubiwa kwa Yesu kusingeweza kufikia wokovu wetu wa milele.
- Ufufuo wa Yesu ni **uthibitisho usioweza kukosea** kwamba Yesu alikuwa na ni Masihi, Mwokozi aliyetumwa kutoka kwa Mungu.

Wakosoaji wamekuwa na miaka 2000 kukanusha ufufuo wa Yesu, lakini hakuna aliyeweza kufanya hivyo.

- Vyanzo vya kilimwengu vinakubali kwamba Yesu alisulubishwa hadharani na kuzikwa katika kaburi la Mfarisayo tajiri.
- Kulingana na Kalenda ya Kiyahudi, siku tatu na usiku tatu baadaye, Yesu alifufuka kutoka kaburini, na alionekana na watu zaidi ya 500 kwa wakati mmoja.
- Hata hivyo, makubaliano ya kiakili na mambo ya hakika hayatoshi kwa wokovu wa milele wa mtu. Wokovu unahitaji ukiri wetu wa kibinafsi wa imani katika Yesu kama Mwokozi na kujisalimisha kikamilifu kwake kama Bwana. (10:9-10)

Yesu alisema **ishara pekee** ambayo angetoa kuthibitisha uungu wake ilikuwa ishara ya nabii Yona:

"Kwa maana kama vile Yona alivyokuwa siku tatu mchana na usiku ndani ya tumbo la samaki mkubwa, ndivyo Mwana wa Adamu atakavyokuwa siku tatu mchana na usiku katika moyo wa nchi."

Mathayo 12:40

Muujiza wa Yona ulikuwa "mfano," au kielelezo cha kifo cha Yesu, kuzikwa na kufufuka kwake.

- Siku tatu na usiku tatu ni sawa na masaa 72, na haiwezekani, kwa njia yoyote, kupata saa 72 kwa kutumia Ijumaa ya Kusulubiwa - mfano wa ufufuo wa Jumapili asubuhi.
- Mathayo, Marko na Luka waliandika injili zao juu ya wakati wa Kiyahudi - "**jua kutua hadi machweo**", au kama Mungu alisema katika Mwanzo, "**jioni ikawa asubuhi siku ya kwanza.**" Yohana aliandika injili yake baadaye sana na alitumia wakati wa Kirumi.
- Kuanzia saa kumi na mbili jioni Jumamosi na kuhesabu kurudi nyuma-saa 72, Yesu alipaswa kuzikwa kufikia saa 12:00 siku ya Jumatano ili "ishara" aliyowapa viongozi wa kidini iwe kweli.
- Katika 1^{Wakorintho} 15:4, Mtume Paulo alisema Yesu "**alirikwa, na akafufuka siku ya tatu, kama yanenavyo maandiko.**"

Kifo na ufufuo wa Yesu vilikuwa kulingana na ratiba ambayo Mungu aliiweka katika Sikukuu Saba za Kiyahudi katika Mambo ya Walawi 23 . Zilikuwa "mifano" au vielelezo vya kile ambacho Yesu angefanya ili kutimiza mpango wa Mungu wa wokovu wetu.

- Pasaka - kukumbuka usiku ambao malaika wa kifo alipita juu ya nyumba ambazo damu iliwekwa.
  - **"Kristo, Pasaka yetu, amekwisha kutolewa kuwa dhabihu kwa ajili yetu."** 1 Kor. 5:7
  - Yesu alipaswa kuchinjwa, kama vile wana-kondoo wengine wote wa Pasaka, ili Yeye awe **"Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu."**
- Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu - kukumbuka usiku ambao Waebrania waliondoka Misri wakati hawakuwa na wakati wa kuongeza chachu kwenye unga na kusubiri kuinuka.
  - Chachu inaashiria dhambi au uovu kwa sababu inaathiri donge zima la unga na kuharibika haraka.
  - Mwili wa Yesu ulikuwa kaburini kwa siku tatu mchana na usiku, lakini kwa kuwa bila dhambi, hapakuwa na kuoza. Alikuwa "Mkate wa Mbinguni"!
- Sikukuu ya Matunda ya Kwanza - siku tatu baada ya Pasaka, kuhani angepunga mganda wa shayiri mbele za Mungu, akiweka wakfu kwake mavuno yanayokuja.
  - **"Kristo amefufuka katika wafu, limbuko lao waliolala; Kristo limbuko, baadaye walio wake Kristo wakati wa kuja kwake."** 1 Wakorintho 15:20-23
- Sikukuu ya Mavuno - ikawa Pentekoste, wakati Roho Mtakatifu aliwezesha Kanisa kwa ajili ya uinjilisti.
- Sikukuu ya Baragumu - itatimizwa siku ambayo Kanisa litaondolewa duniani kupitia unyakuo.

1 Wathesalonike 4:15-17

- Sikukuu ya Upatanisho - itatimizwa wakati Kristo atakapoingia Patakatifu pa Patakatifu na kumwaga damu yake juu ya Kiti cha Rehema, kufunika dhambi zetu milele.
- Sikukuu ya Vibanda - itatimizwa wakati Yesu atakapokuja tena. Ufunuo 7:9-17

Kutoka Golgotha hadi Utukufu

Jumatano, Nisani 13 - Adhuhuri hadi Machweo

- 12: adhuhuri - 3:00 jioni - Giza liliifunika dunia.
- Tetemeko la ardhi lilitokea - makaburi yalifunguliwa - wafu walifufuliwa kwenye uhai.
- Roman Solider alikiri Yesu kama Kristo.
- Yusufu na Nikodemo wanazika mwili wa Yesu.
- Wanawake hutazama mazishi na kurudi nyumbani kwa Pasaka.
- Viongozi wa Dini wamefunga kaburi na kulindwa.

Alhamisi, Nisani 14 - (machweo Jumatano - machweo ya Alhamisi)

- Baada ya kumfariji Mariamu, wanafunzi wote wanamwacha Yesu na kujificha.
- Wayahudi huadhimisha Pasaka - Sabato Kuu - shughuli iliyozuliwa.
- Wakati fulani katika zile siku tatu mchana na usiku, katika roho Yake, Yesu alishuka hadi "Hadesi," alitangaza injili kwa wale waliokuwa wameonyesha imani yao katika ahadi ya Mungu ya kutuma Mwokozi, kisha akawachukua kwenda mbinguni pamoja Naye siku ile alipopaa. (1 Petro 3:18-20 , Waefeso 4:8-0 , Luka 16:19-32)

Ijumaa, Nisani 15 - (machweo Alhamisi - machweo ya Ijumaa)

- SIKU pekee ya KAZI kati ya Sabato mbili.
- Maria Magdalene na Mariamu mama yake Yesu walininua na kuandaa manukato na marhamu ili kumaliza kuutayarisha mwili wa Yesu, lakini hawakuenda kaburini kwa sababu hawakuwa na wakati.

Jumamosi, Nisani 16 - (Jumamosi, machweo ya jua, Jumamosi, machweo)

- Sabato ya Kawaida - shughuli iliyozuliwa inaruhusiwa.
- Wanafunzi wanabaki mafichoni - wanawake wanapumzika na kuabudu.
- Kabla tu ya jua kutua siku ya Jumamosi - saa 72 kutoka machweo ya Jumatano, YESU ALIFUFUKA kutoka kaburini.

Jumapili, Nisani 17 - (Jumamosi ya machweo - Jumapili ya machweo)

- Yesu alimtokea Maria Magdalene na kisha kwa wale wanawake wengine.
- Yesu alimtokea Petro, wale wanafunzi wawili waliokuwa njiani kuelekea Emau, na kisha kwa wale wanafunzi kumi na mmoja katika Chumba cha Juu w/o Tomaso.

Siku arobaini baada ya kufufuka kwake

- Yesu aliwatokea wanafunzi wake, kutia ndani Tomaso.
- Yesu alimtokea Petro na wanafunzi wengine saba huko Galilaya.
- Yesu aliwatokea wafuasi 500, na kisha ndugu yake, Yakobo.

- Yesu aliwakusanya **Mitume** Wake kumi na mmoja (sasa wakiwa wamemwona Bwana aliyefufuka), na wakamtazama akipaa mbinguni.
- (Baadaye) Yesu alimtokea Mtume Paulo njiani kuelekea Damasko. (*The Harmony of the Gospels – Blue Letter Bible*)

“Akawaongoza nje mpaka Bethania, akainua mikono yake, akawabariki. Ikawa alipokuwa akiwabariki, alitengana nao, akapandishwa mbinguni. Wakamsujudia, wakarudi Yerusalemu kwa furaha kuu; wakakaa sikuzote ndani ya hekalu, wakimsifu na kumsifu Mungu.

Luka 24:50-53

“Na walipokuwa wakitazama mbinguni, yeye alipokuwa akipanda, tazama, watu wawili wakasimama karibu nao, wenye mavazi meupe, wakasema, Enyi watu wa Galilaya, mbona mmesimama mkitazama mbinguni?”

Matendo 1:10-11

OUR TIME — Morning and Evening BIBLE TIME — Evening and Morning													
"THREE DAYS AND THREE NIGHTS" OR JESUS IN THE GRAVE SEVENTY TWO HOURS													
Copyrighted 1965 Ed F. Vallowe													
ROMAN DAYS — MIDNIGHT TO MIDNIGHT — 24 HOURS AS OF TODAY													
Friday 24 hrs.	Saturday 24 hrs.	Sunday 24 hrs.	Monday 24 hrs.	Tuesday 24 hrs.	WEDNESDAY 24 hrs.	Thursday 24 hrs.	Friday 24 hrs.	Saturday 24 hrs.	Sunday 24 hrs.				
Night day	Night day	Night day	Night day	Night day	Night day	Night day	Night day	Night day	Night day				
JEWISH DAYS — SUNSET TO SUNSET — OR 6:00 P.M. TO 6:00 P.M. Hours of night called "WATCHES" from 6:00 P.M. to 6:00 A.M.													
Friday Nisan 8th day	Saturday Nisan 9th day	Sunday Nisan 10th day	Monday Nisan 11th day	Tuesday Nisan 12th day	WEDNESDAY Nisan 13th Night day	Thursday Nisan 14th day	Friday Nisan 15th day	Saturday Nisan 16th day	Sunday Nisan 17th day				
John 12:1 Jesus came to Bethany - 6 days before the PASSOVER This fixes the date	Regular Sabbath John 12: 12 - 19 The next day He entered Jerusalem Mark 11: 1 - 11. Looked around in TEMPLE - Empty - Because Sabbath	Events Mk. 11; 12- 19 On the Morrow Cleansed The Temple then left. Vs 19	EVENTS Mark 11: 20 Gives a record of this day. Mark 14:1 After two days was the PASSOVER After - Tuesday and Wednesday	EVENTS Mark 14: 12 - 16 1st day of Unleaven Bread when the Lamb was slain between 3 & 5 P.M. on evening of 13th	OF NIGHT Mark 14: 17 - 25 In the Evening He ate the Passover Mark 14: 24 - 41 Betrayed Arrested Tried by the Jews	OF DAY Mark 15: 11 - 23 In the Morning Jesus Tried by Pilage, John 19:31 Mark 15: 24 - 41 Crucified Mark 15: 42 - 47. Buried By Joseph	EVENTS PASSOVER SABBATH Lev. 23:5-7 Num. 28: 16 - 18 John 19:31 Matthew 27: 62 - 66 Guards for tomb ordered.	A work day Luke 23: 55 - 56 Women prepares the spices to anoint His Body after the SABBATH PASSOVER John 19: 35 - 42. UNLEAVEN FEAST	REGULAR SABBATH Matt. 28: 1 - 8 At end of Sabbath at Sunset He Arose. MATTHEW only re- cords this Saturday evening event	Mark 16: 1-4, Luke 24: 1 - 12, Job 20:1-23 - TOMB IS EMPTY He arose after 6:00 P.M. which is Jewish Sunday 1st FRUIT OFFERING	DAYS HE WAS IN THE GRAVE Three Days and three nights . . . 72 hrs. Matt. 12: 39 - 40, Jonah 1:17		
John used Roman Time. John 19:14 Sixth Hour — 6:00 a.m. Other Writers used Jewish Time													